

EESTI KÕRG- JA KUTSEHARIDUSE KVALITEEDIAGENTUUR

Kutseõppe õppekavarühma kordushindamine

Hiiumaa Ametikooli materjalide töötlemise (klaas, paber, plast, puit) õppeka- varühma hindamisaruanne

„Kutsehariduse kvaliteedi hindamine ja kindlustamine“

2019

Sisukord

1.	Sissejuhatus.....	3
2.	Üldosa	4
3.	Õppekavarühma analüüs standardite lõikes	7
3.1	Õppekavas sätestatud õpiväljundid on saavutatavad ja vastavad kutseharidusstandardi nõuetele	7
3.2	Õppekaval on vajaliku kvalifikatsiooniga õpetajad, sh praktikud ja pädevad praktikajuhendajad	11
3.3	Õppekavarühmas õppe läbiviimiseks vajalikud ressursid on piisavad.....	16
3.4	Õpe on tõenduspõhine, otstarbekas ja jätkusuutlik.....	17
4.	Hindamiskomisjoni peamised järeldused ja standardite osahinnangud	19
	Kokkuvõttev tabel: Hindamiskomisjoni osahinnangud standardite lõikes.....	20

1. Sissejuhatus

Eesti Kõrg- ja Kutsehariduse Kvaliteediagentuur (edaspidi EKKA) viib tähtajalise õppe läbiviimise õiguse saanud kutseõpet pakkuva õppeasutuse (edaspidi *kooli*) kutseõppe õppekavarühmas tähtajatu õppe läbiviimise õiguse saamiseks läbi õppekavarühma kordushindamise.

Kordushindamise käigus hinnatakse kutseõppeasutuse seaduse § 11 lõike 1 punktides 1-3 sätestatudle (õppekavas sätestatud õpiväljundite saavutatavus ja vastavus kutseharidusstandardi nõuetele; kavandavate kvalifikatsiooninõuetele vastavate õppekasvatusala töötajate ametikohtade piisavus õppekavarühmas õppe läbiviimiseks; õppekavarühmas õppe läbiviimiseks vajalike ressursside piisavus) liisaks ka õppekava rakendumist kordushindamise taotlusele lisatud õppekavarühma sisehindamisaruande (edaspidi *eneseanalüüsi aruanne*) alusel.

Hindamiskomisjoni eesmärk on analüüsida õppe kvaliteeti õppekavarühmas ning tuua analüüsi põhjal välja õppekavarühma õppekava tugevused ja parendusvaldkonnad standardite lõikes ning soovitud õppe kvaliteedi parendamiseks. Hindamiskomisjoni analüüsi aluseks on õppekavarühma eneseanalüüs, olemasolevad õppe tulemuslikkuse näitajad õppekavarühma õppekavadel ning hindamiskülastusel kogutud andmed.

Hindamiskomisjon annab õppekavarühma õppe kvaliteedile hinnangu (edaspidi *osahinnang*) eraldi nelja standardi osas:

- õppekavas sätestatud õpiväljundid on saavutatavad ja vastavad kutseharidusstandardi nõuetele;
- õppekaval on vajaliku kvalifikatsiooniga õpetajad, sh praktikud ja pädevad praktikajuhendajad;
- õppekavarühmas õppe läbiviimiseks vajalikud ressursid on piisavad;
- õpe on tõenduspõhine, otstarbekas ja jätkusuutlik.

Hindamiskomisjon hindab analüüsi põhjal, kas hinnatav standard:

- 1) vastab nõutavale tasemele;
- 2) vastab osaliselt nõutavale tasemele;
- 3) ei vasta nõutavale tasemele.

EKKA moodustas hindamiskomisjoni, kuhu kuuluvad õppekavarühmale vastava valdkonna tööandjate esindaja ning kutseõppe eksperdid. Hindamiskomisjoni liikmed on kinnitanud allkirjaga neile hindamise käigus teatavaks saanud informatsiooni konfidentsiaalsena hoidmise kohustust ja huvide konflikti puudumist. EKKA büroo on kooskõlastanud hindamiskomisjoni koosseisu kooliga. Kool kinnitas, et neil ei ole vastuväiteid hindamiskomisjoni liikmete osas.

EKKA juhataja 17.09.2019 korraldusega nr 1-19/89/2019 moodustati hindamiskomisjon koosseisus:

Madis Annus	kutseõppe ekspert, Tallinna Haridusameti peaspetsialist, komisjoni esimees
Signe Vedler	kutseõppe ekspert, Tartu Kutsehariduskeskuse IKT osakonna juhataja, ECVET Eesti ekspert, komisjoni sekretär
Ivar Viira	tööandjate esindaja, ATI Profiil OÜ plastitööstus juhataja, Eesti Plastitööstuse Liidu juhatuse esimees

Lühike hindamisprotsessi ja külastuse kirjeldus

Hindamiskomisjoni liikmed läbisid EKKA korraldatud kutseõppe kordushindamise koolituse. Hindamiskülastust ettevalmistava koosoleku käigus koostas komisjon esialgse külastuskava, mis kooskõlastati [Hiiumaa Ametikooli](#) (edaspidi Hiiumaa AK) ja EKKA-ga. Komisjoni liikmed töötasid läbi Hiiumaa AK eneseanalüüsi aruande. Hindamiskülastuse ettevalmistamise faasis kogus komisjon lisaks informatsiooni Hiiumaa AK dokumentidest ning esimehe juhtimisel moodustas küsimused, mida täiendavalt küsida Hiiumaa AK esindajatelt, õppijatelt ja praktikajuhendajalt ettevõttes.

Hindamiskülastus toimus 21.10.2019-22.10.2019. Komisjon viis läbi kõik ajakavas kokku lepitud intervjuud ja tutvus külastusel esitatud dokumentidega. Komisjon tutvus õppekavarühma õpikeskkonnaga, sh õppetöös kasutatavate seadmete ja vahenditega [Tallinna Tehnikakõrgkoolis](#), kus viiakse läbi hinnatava õppekavarühma teoreetilist õpet ja praktilise töö tunde.

Komisjon külastas 21.10.2019 materjalide töötlemine (klaas, paber, plast, puit) õppekavarühma praktikaettevõtet [Plastone OÜ](#), kus tutvus ettevõtte töökeskkonnaga ja vestles protsessiinseneri ja selles ettevõttes kahe antud õppekaval õppinud Hiiumaa AK vilistlastega. Lisaks vahetas komisjon infot 21.10.2019 [Höhle OÜ](#) tootmisjuhiga.

Külastus kulges lodusalt, sest see oli Hiiumaa AK ja ettevõtete poolt hästi ette valmistatud, intervjueritavad tundsid oma vastutusvaldkonda ning olid kohtumiseks ette valmistunud. Probleeme ei esinenud.

Komisjoni koosolekul lepidi kokku ülesanded aruande struktuuri osas ja komisjoni arvamuste põhjal koostati aruande esmane variant. Komisjon arutas liikmete seisukohti ja jõudis koostöös ühistele järeldustele, mis väljenduvad aruandes. Aruande lõpliku variandi koostamisel arvestati Hiiumaa AK kommentaare.

Hindamiskomisjon analüüsis õppekavarühmas õppe nõuetele vastavust standardite lõikes ning andis soovitusel parendustegevusteks. Komisjon hindas analüüsi põhjal, kas hinnatav standard:

- vastab nõutavale tasemele;
- vastab osaliselt nõutavale tasemele;
- ei vasta nõutavale tasemele.

Komisjon esitas lõpparuande EKKAle tähtaegselt 29.11.2019.

2. Üldosa

Kooli kontaktandmed:

- koolijuhi nimi: Ivo Eesmaa
- kooli aadress Uus 2, Suuremõisa küla, 92302 Hiiu maakond
- telefon: +372 469 4391
- e-post: hiiumaa.ametikool@hak.edu.ee
- koduleht: <https://hak.edu.ee/>
- hindamise korralduse kontaktisik koolis (nimi, amet, telefon, e-post): Maarika Leis-Aste, +3725134282, maarika@hak.edu.ee.

Kooli eripära, missioon, visioon, väärtused, arengukava peamised eesmärgid.

Hiiumaa AK loodi 1977. aastal ning on algusest peale tegutsenud Hiiu-Suuremõisa mõisa peahoones, mille ruumid on kohandatud õppetegevusteks. Sellest lähtuvalt on Hiiumaa AK arengus kaks olulist

strateegilist arengusuunda: areng kutseõppeasutusena ja areng mõisakoolina. Enesehindamise aruande põhjal pakub Hiiumaa AK Hiiumaa ja Eesti elanikkonnale kvaliteetseid, paindlikke ja mitmekesiseid kutseõppe võimalusi, mis vastavad tööturu vajadustele. Hiiumaa AK tunnuslauseks on „Haridus ajaloo südames“, Hiiumaa AK on paindlik ja kvaliteetne õpikeskkond nüüdisaegsete kutseoskuste omandamiseks ja Hiiumaa arengu toetamiseks, mis on kooli missiooniks ning visiooniks on seatud, et Hiiumaa AK on aastaks 2022 Eestis ja Euroopas atraktiivne koolituspartner ja kooli teatakse kui elukestvaks arenguks inspireerivat kaunist mõisakooli. Hiiumaa AK põhiväärtusteks on meeskonnatöö, vastutus, ettevõtlikkus, kogukonna edu on ka meie edu, meie edu kogukonna edu, loov ja pühendunud tegevus, avatus, toetav keskkond, usaldus ja traditsioonid.

Arengukavas on esitatud strateegilised eesmärgid ning nende realiseerimiseks on Hiiumaa AK-l koostatud [tegevuskava](#).

Hiiumaa AK valis Plastitöötluste seadistaja õppekava rakendamisel partneriks Tallinna Tehnikakõrgkooli, kuna seal on olemas vajaliku ettevalmistusega õppejõud ja õppebaas. Lisaks võimaldas Tallinna Tehnikakõrgkooli asukoht Tallinnas osaleda õppes kõikidest Eesti piirkondadest ettevõtete töötajatel, sest ühendus Tallinnaga on parem ja lihtsam kui Hiiumaaga.

Ülevaade õppekavarühma tasemeõppe õppekava

Tabel 1. Õppekavarühma õppekavad

Õppekava nimetus	Kvalifikatsiooni-tase	Õppekava-kood EHIS-es	Maht (EKAP)	Rakendamise õppeaastad	Õppevormid	Õppekava moodulite rakendus-kava link	Õppekava juht
Plastitöötluste seadistaja	4.taseme esmaõpe	155217	45	2017/2018 2018/2019 2019/2020	Töökohapõhine õpe	Moodulite rakendus-kava	Maarika Leis-Aste

Allikas: kooli eneseanalüüs

Materjalide töötlemise (klaas, paber, plast, puit) õppekavarühmas on rakendatud kolmel õppeaastal vaid plastitöötluste seadistaja õppekava statsionaarses töökohapõhises õppevormis, mille mahuks on 45 EKAP-it, õppekava on registreeritud Eesti Hariduse Infosüsteemis (EHIS). Plastitöötluste seadistaja õppekava rakendati esimest korda 2017/2018. õppeaastal statsionaarses töökohapõhises õppevormis, kui Hiiumaa AK oli saanud haridus- ja teadusministri 06.02.2017 käskkirjaga õppe läbiviimise õiguse materjalide töötlemise (klaas, paber, plast, puit) õppekavarühmas kuni 01.02.2020.

Ülevaade õppekava õppijatest, lõpetanute osakaal alustanutest 10.11.2019

Tabel 2. Ülevaade õppekavarühma õppekaval õppijatest

Õppekava nimetus	Alustamise aasta	Lõpetamise aasta	Õppekaval alustanud	Õppekaval seisuga 30.08.2019	Lõpetajate arv	Lõpuni jõudmise protsent
Plastitöötluste seadistaja	2017	2018	17	0	15	88%
	2018	2019	8	0	8	100%
	Kokku		25	0	23	94%

Allikas: kooli eneseanalüüs

Plastitöötluste seadistaja õppekava rakendamise kahel esimesel õppeaastal (2017/18 ja 2018/19) alustas õppekaval õpinguid kokku 25 õppijat ja neist lõpetas õpingud 23 ehk 94% õpinguid alustanutest.

Esimene vastuvõtt plastitöötuse seadistaja eriala õppesse toimus 2017. aastal, kokku alustas 10-st ettevõttest õpinguid 17 õppijat. Teine vastuvõtt plastitöötuse seadistaja eriala õppesse toimus 2018. aastal, kokku alustas 5-st ettevõttest õpinguid 8 õppijat.

Ülevaade õppekavarühmaga seotud täiendusõppe kursustest

Tabel 3. Õppekavarühma täienduskoolitused

Kursuse nimi	Kursuse maht akadeemilistes tundides	Kursuse toimumise aeg	Osalejate arv	Kursusel osalenud ettevõtted
SMED-standardi kasutamise-seadistustaja lühendamiseks Koolitajad:Peeter Mõrd (Ensto Ensek AS),Grigori Geršman (Ensto Ensek AS)	20	2017/2018	12	Dagöplast AS, M ja P Nurst AS, Dale LD AS, B Plast AS
CNC pinkide opereerimise-baaskursus Koolitaja: Aron Lips (Tallinna Ülikool)	30 + iseseisev töö	2018/2019	10	Dagöplast AS, M ja P Nurst AS, Dale LD AS, B Plast AS
Tootmisettevõtte töökorraldusealused plastitööstuse näitel Koolitaja: Ingrid Joost (Tallinna Tehnikakõrgkool)	30+ iseseisev töö	2018/2019	8	Dagöplast AS, M ja P Nurst AS, Dale LD AS
		Osalejaid kokku	30	

Allikas: kooli eneseanalüüs

Kahel esimesel õppeaastal (2017/18 ja 2018/19) korraldati materjalide töötlemise (klaas, paber, plast, puit) õppekavarühmas kokku kolm täienduskoolitust, kus osales kokku 20 praktikaettevõtete esindajat.

Hiiumaa AK sõlmis 03.05.2017 koostöölepingu Tallinna Tehnikakõrgkooli ja [Eesti Plastitööstuse Liiduga](#), et teha koostööd osapoolte intellektuaalse omandi ja infrastruktuuri kaasamiseks üksteise arendustegevusse. Koostöölepinguga on sätestatud osapoolte rollid ja vastutus, näiteks õppekavade arendamine ja õppetegevuse läbiviimine, õppekeskkonna (laborid, raamatukogu, e-õppekeskus jm) ühiskasutuse võimaldamine poolte huvist lähtudes, milles igal konkreetsel juhul lepatakse kokku eraldi sõlmitava kirjaliku lepinguga, ühiste arendusprojektide algatamine ja nendes osalemine, osalemine rahvusvahelistes programmides ja projektides jm.

Õppe läbiviimiseks töökohapõhises õppevormis sõlmis 2018/19. õppeaastal Hiiumaa AK raamlepingud järgmiste ettevõtetega: Dagöplast OÜ, Pharma Systems Eesti OÜ, Dale LD AS, Greiner Packaging AS ja Plastone OÜ-ga.

Ettevõtetega sõlmitud raamlepingutes määratleti Hiiumaa AK-i ja ettevõtte rollid ja vastutus, näiteks Hiiumaa AK valmistab ette praktikadokumendid, juhendab ettevõtet nende täitmisel, korraldab praktikaalase informatsiooni infovahetuse Hiiumaa AK ja ettevõtte vahel, korraldab praktikajuhendajate koolituse, ettevõtte kohustub määrama õppijale erialaselt pädeva praktikajuhendaja, tagab töökeskkonna- ja tööohutuse nõuete täitmise, annab tagasisidet õppija praktika kohta, võimaldab praktikajuhendajal osaleda Hiiumaa AK korraldatud praktikaalastel koolitustel, infopäevadel ja seminaridel.

3. Õppekavarühma analüüs standardite lõikes

Hindamiskomisjon analüüsib ja annab õppe kvaliteedile õppekavarühmas hinnangu (edaspidi *osahinnangud*) eraldi nelja standardi osas:

1. Õppekavas sätestatud õpiväljundid on saavutatavad ja vastavad kutseharidusstandardi nõuetele;
2. Õppekaval on vajaliku kvalifikatsiooniga õpetajad, sh praktikud ja pädevad praktikajuhen-dajad;
3. Õppekavarühmas õppe läbiviimiseks vajalikud ressursid on piisavad;
4. Õpe on tõendus põhine, otstarbekas ja jätkusuutlik.

3.1 Õppekavas sätestatud õpiväljundid on saavutatavad ja vasta-vad kutseharidusstandardi nõuetele

Hindamiskomisjon analüüsib standardi täitmist järgmiste kriteeriumite lõikes:

- õppekava on kooskõlas kutseharidusstandardi ning (nende olemasolul) teiste kutseala regu-leerivate riiklike ja/või rahvusvaheliste õigusaktide nõuetega;
- õppekava õpiväljundid on vastavuses tööturul vajatavate kompetentsidega ning (selle ole-masolul) vastava kvalifikatsioonitaseme kutsestandardiga;
- õppekava maht, põhi- ja valikõpingute moodulite osakaal, praktilise töö ja praktika ning ise-iseisva töö osakaal ning õppevormid on asjakohased ja toetavad õpiväljundite saavutamist;
- õppekorraldus, sh praktilise töö ja praktika korraldus lähtub õppijate ja õppevormide eripä-rast ja toetab õppijat õpiväljundite saavutamisel;
- õppesisu ja -meetodid ning hindamiskriteeriumid ja -meetodid on sidusad ja toetavad õppi-jat õpiväljundite saavutamisel.

Plastitöötluste seadistaja õppekava, [plastitöötluste seadistaja 4. taseme kutsestandardi](#) ja [Kutsehari-dusstandardi](#) analüüsist selgus, et õppekava on vastavuses mõlema nimetatud dokumendiga.

Plastitöötluste seadistaja õppekava rakendatakse statsionaarses töökohapõhises õppes ning selle maht on 45 Eesti kutsehariduse arvestuspunkti (edaspidi EKAP).

Õppekava struktuuri alusel on 38 EKAP-i mahus põhiõpinguid ja 7 EKAP-i mahus valikõpinguid. Põ-hiõpinguteks on plastitöötluste seadistaja baasteadmised (13 EKAP-it), plastitöötlemise seadmete sea-distamine ja käit (15 EKAP-it), plastitöötluste seadmete hooldus (4 EKAP-it) ning karjääri planeerimine ja ettevõtetus (6 EKAP-it). Valikõpinguteks on erialane inglise keel (2 EKAP-it), tehnoloogia-põhine süven-datud õpe (3 EKAP-it), tehnoloogia-põhine kvaliteedivigade parendamine (2 EKAP-it), SMED-standardi kasutamine seadistusaja lühendamiseks (2 EKAP-it), baasteadmised vormidest (tootmine, remonti-mine ja hooldamine) (1 EKAP) ning robotika ja automaatika (3 EKAP-it).

Vestlusest vilistlastega selgus, et nende hinnangul võiks valikõpingute raames pakutav erialane võõr-keel sõltuda ettevõtte spetsiifikast ja õppijatel oleks võimalus õppida seda võõrkeelt, mida tal kõige enam oma igapäevast tööd tehes tarvis läheb. Lisaks selgus 2018/19. õppeaasta tööandjate tagasisi-dest, et õppekava võiks laiendada ettevõtete spetsiifikale vastavate teemadega, näiteks ettevõtetes kasutusel olevad erinevad tehnoloogiad.

Vestlustel kinnitasid nii vilistlased kui ka õpetajad, et plastitöötuse seadistaja õppekava läbimisel omandavad õppijad vajalikud erialaga seotud baasteadmised ja -oskused. Praktikakoha pooled juhendajad ja õpetajad tõid hindamiskülastusel välja vajaduse, et mõningaid praktilisi baasoskusi, näiteks nihiku kasutamist ja tehnilise joonise lugemist, õpetataks suuremas mahus ja võiks kaaluda õppekava mahu suurendamist. Samuti hindamiskülastuse käigus tõstatatud erialaspetsiifiliste teemade õpetamiseks selles valdkonnas võiks koostada Hiiumaa AK koostöös Eesti Plastitööstuse Liiduga ja Tallinna Tehnikakõrgkooliga näiteks kas jätkuõppe või täiendusõppe õppekava, kuhu saaks lisada näiteks kvaliteediga seotud teemad.

Hiiumaa AK eneseanalüüsis lehekülg 10 on toodud näited Kutseharidusstandardis määratletud 4. taseme kutseõppe õpiväljundite ja Hiiumaa AK plastitöötuse seadistaja õppekava võtmepädevuste õpiväljundite vastavus (Tabel 6). Näiteks infotehnoloogiline pädevus Kutsestandardis kirjeldab, et teab infotehnoloogia rolli, võimalusi ja potentsiaalseid ohte ja Hiiumaa AK õppekavas 6. õpiväljund on: vastab sellele hangib, kasutab, töötleb ja säilitab tööalast infot kasutades infotehnoloogilisi vahendeid ja erinevaid andmebaase, suhtub kriitiliselt teabe usaldusväärsusesse.

Plastitöötuse seadistaja õppekava moodulite rakenduskava on oma ülesehituselt sidus, näiteks algab õppekava baasteadmiste selgitusega, millele järgneb moodul plastitöötuse seadmete seadistamine ja käit ning seejärel plastitööstuse seadmete hooldus.

Plastitöötuse seadistaja õppekava moodulite rakenduskava kohaselt kasutatakse vastavalt õppevormile sobivaid meetodeid, näiteks ümberpööratud klassiruumi meetodit, robotika praktilised tööd, mis seostatakse seadistaja tööülesannetega praktikaettevõttes.

Plastitöötuse seadistaja õppekava maht on 45 EKAP, millest 22,3 EKAP-it on praktika ettevõttes. Selgusetuks jäi vestlustes õpetajate ja õppekava eest vastutajaga, millises mahus õpe lisaks praktikale toimub töökeskkonnas. Vestluses osalenud õpetajad selgitasid, et lisaks praktikale toimub teatud teemade õpetamine ettevõttes, näiteks õpetatakse koolis survevalu tehnoloogiat, kuid õppekäikude raames saadakse ülevaade ka teistest plastitööstuses kasutatavatest kaasaegsetest tehnoloogiatest. 2018/19. õppeaasta tööandjate tagasisideküsitlustest selgus, et plastitöötuse seadistaja õppekava võiks võimalusel laiendada ettevõtete spetsiifikale vastavate teemadega, näiteks lisaks survevalu tehnoloogiale õpetada veel mõnda ettevõtetes kasutusel olevat tehnoloogiat.

Ettevõtte saab enne praktika algust koolist digitaalselt allkirjastatud õppijale ettevalmistatud vajalikud praktikadokumentid: praktikajuhend, õppekava, ettevõttega sõlmitava raamlepingu vorm, kooli sisekorraeskiri ja õppekorralduseeskiri. Praktikaettevõtte külastusel selgus, et juhendajad aktsepteerivad saadetut, kuid nad ei saa reeglina ise enne dokumentidesse parendusettepanekuid teha. Kooli poolt praktikaettevõtetesse saadetud praktikadokumentidest selgub, kuidas kool arvestab konkreetse ettevõtte eripäraga (õppija individuaalse praktikakava osa raamlepingus) ja milliseid õpiväljundeid peab õppija õpingute ajal konkreetsetes ettevõttes omandama ning milliste õpiväljundite hindamine toimub ettevõttes.

2018.a läbiviidud õppijate tagasisideküsitluse analüüsist selgus, et vilistlased soovitasid rohkem lisada õppesse juurde praktikat ja käsitleda rohkem kiletootmise teemat. Vestlusel õpetajad nõustusid sellega, kuid vastavaid muudatusi õppekavasse ei ole veel viinud.

Õppesessioonid on üks kord kuus kolm päeva neljapäevast kuni laupäevani. 2018. aasta lõpetanute tagasiside analüüsist nähtub, et õppesessioonide ajad ja tunniplaan on sobivad. Info õppesessioonide kohta jagatakse koolilt varakult, mis võimaldab planeerida koolis käimist.

Õppijate tagasisidetulemustest nähtub, et õppijad eelistaksid rohkem praktilisi tunde (71%) ja koos õppimist (ühisarutelud, paaris- ja rühmatööd) (57%). Hindamiskomisjoni hinnangul õppijad ei teadvusta teoreetilise õppe vajalikkust, kuna nende igapäevane töö on valdavalt praktiline. Koolis valitud õppemeetodid toetavad teoreetiliste teadmiste omandamist, mis toetavad õppekava läbimist ja kutseeksami sooritamist. Näiteks, et kasutada aega loengus efektiivselt, palutakse õppijatel enne loengut tutvuda teoreetilise [HITSA Moodle](#) keskkonnas asuva õppematerjaliga, lisaks teoreetilisele õppele toimuvad praktilised tööd Tallinna Tehnikakõrgkooli materjaliõpetuse laboris.

- Andmed lõpetanute tööturul rakendumise, sh edasiõppijate osakaalu trendide kohta õppekaval

Enesehindamise aruande põhjal plastitöötuse seadistaja eriala esimese lennu lõpetanute hõivatus oli 91,3%, täienduskoolitustel osales või õppis edasi 39,1% lõpetanutest. Lõpetajatest 91,3% töötas seadistajatena, ülejäänud teistel ametikohtadel valdkonna ettevõtetes, näiteks tootmisjuhi, laohoidjana. Kuna töötamine erialal on eelduseks õppima asumisel, on selline tulemus ootuspärane.

- Andmed õppijate rahulolu trendide kohta, sh õpikeskkonna, -korralduse ning õppesisu, -meetodite ja hindamisega õppekaval

Hiiumaa AK kogub õppijate tagasisidet millised on nende ootused õppima tulles, mis on hästi ja mis võiks paremini olla. 2018. aastal läbiviidud vilistlaste tagasisideküsitlusest selgub, et tagasisidet saadi vaid 2 õppijalt ja seetõttu ei ole valim järelduste tegemiseks piisav.

Praktika ettevõttes on hästi planeeritud ja sihipärane (71%), töö juures on hea tasakaal vahetu juhendamise ja iseseisva(ma) töötamise vahel (71%).

Töökohapõhine õpe on suurepärane võimalus nii õppijale kui tööandjale, on kirjas ühes kommentaaris.

Õpetajad ja juhendajad kasutavad kujundavat hindamist ning õpiväljundite saavutamist hinnatakse praktikakohas. 2019. aasta õppijate tagasisideküsitlusest selgus, et õppijad hindasid koostööd praktikajuhendajaga ja 72% vastanutest olid seisukohal, et praktikajuhendaja hinnang/tagasiside tehtud tööle aitab paremini õppida.

- Andmed kutseeksami/lõpueksami sooritamise trendide kohta õppekaval

Plastitöötuse seadistaja kutseksam koosneb kahest (teoreetilisest ja praktilisest) osast ja selle on kahel õppeaastal sooritanud kõik õppijad, so 23 õppijast 100% ning saanud kutsetunnistuse. Erialaseid teoreetilisi teadmisi kontrolliva eksami kirjaliku küsimustiku õigete vastuste protsent jääb vahemikku 76%-86% (2017/2018 õa) ja 87,5%-96% (2018/2019 õa). Õigete vastuste protsent on kasvavas trendis. Praktiline osa toimub töökohas samadel seadmetel, millega enamasti juba õppija töötab. Koolis ja ettevõttes läbiviidav õpe toetab kutseeksami sooritamist, näiteks kutseeksami praktilises osas seadistatakse masin nii, et see hakkab kohe toodangut valmistama.

- Andmed lõpetanute osakaalu trendide kohta alustanutest õppekaval

Õpingud on kahe õppeaasta jooksul katkestanud esimesel õppeaastal 2 õppijat ja teisel õppeaastal jõudsid kõik alustanutest 100% lõpuni.

Kooli eneseanalüüsis kirjeldatud plastitöötuse seadistaja õppekava moodulid vastavad Plastitöötuse seadistaja 4. taseme kutsekompetentsidele (moodulite lõiming toetab õpiväljundite saavutamist) järgmiselt:

- Kompetentsi (2) tootevahetused käsitlevad tööosi: materjalide ettevalmistamine, tööriistade paigaldamine, seadmete ühendamine, protsessi (sh roboti) programmi laadimine, tootmisprotsessi käivitamine, kvaliteedi kontrollimine, dokumenteerimine arendatakse ja hinnatakse kahe mooduli - plastitöötamise seadistaja baasteadmised ning plastitöötlemise seadmete seadistamine ja käit raames.

Vestlusest õpetajate ja õppekava vastutajaga ning õppekava rakenduskava analüüsist selgus, et õppekava rakenduskava loodi Hiiumaa AK õppedirektori poolt 2017. aastal ja pole tänaseni uuendatud.

Järeldused ja osahinnang

- **Tugevused**

Õppekava on koostatud koostöös Eesti Plastitööstuse Liiduga.

Õppekava moodulite rakenduskava on oma ülesehituselt sidus, näiteks algab õppekava baasteadmiste selgitusega, millele järgneb moodul plastitöötamise seadmete seadistamine ja käit ning seejärel plastitööstuse seadmete hooldus.

Tagasisideküsitluse põhjal 80% tööandjatest peab õpet ootustele vastavaks, õppesessioonide ja töögraafikute sobitamist pigem lihtsaks ning teoreetilise õppe mahtu sobivaks.

Hiiumaa AK, Eesti Plastitööstuse Liidu ja Tallinna Tehnikakõrgkooli kolmepoolse koostöö väärtuseks on ressursside optimaalne kasutamine, näiteks õppebaasid ja Tallinna Tehnikakõrgkooli õppejõud.

- **Parendusvaldkonnad** ja hindamiskomisjoni **soovitused** selle probleemi või kitsaskoha lahendamiseks

Puuduvad

- **Arenguvõimalused**

Hindamiskomisjon soovib koostöös Hiiumaa AK-l ettevõtetega, Eesti Plastitööstuse Liidu ja Tallinna Tehnikakõrgkooliga kaardistada põhilisemad arendamist vajavad erialaga seotud baasoskused ja baasteadmised ning lähtuvalt tulemustest muuta vajadusel rakendatud plastitöötamise seadistaja õppekava või luua uus õppekava. Näiteks suurendada olemasoleva õppekava mahtu, et õppijal oleks võimalik omandada põhjalikumalt tööks vajalikke baasoskusi ja baasteadmisi või luua jätku- või täiendusõppe õppekava, kus näiteks käsitletakse kvaliteediga seotud teemasid ja ettevõtetes kasutusel olevaid enamkasutatavaid tehnoloogiad ja kiletootmist.

Hindamiskomisjon soovib Hiiumaa AK-l enne uut õppeaastat ja õpingute algust ettevõtete külastuse käigus tutvustada õppetöö sisu praktikakoha poolsetele praktikajuhendajatele ning anda võimalus tööandjatel kaasa rääkida raamlepingu koostamisel ja parendusettepanekute tegemisel enne selle sõlmimist.

Hindamiskomisjon soovib kaaluda võimalust rakendatud plastitöötamise seadistaja õppekava muutmist, et õppijad saaksid õppida ettevõtte spetsiifikast tulenevalt seda erialast võõrkeelt, mida neil kõige enam igapäevases töös vaja läheb.

Hindamiskomisjon soovib koostöös Tallinna Tehnikakõrgkooliga leida parim võimalus Tallinna Tehnikakõrgkooli õppejõudude paremaks kurssi viimiseks plastitöötamise seadistaja õppekava rakenduskavaga.

Hindamiskomisjon soovib Hiiumaa AK-l leida parimad meetodid selgitamiseks õppijatele teoreetilise õppe vajalikkust ja selle seoseid õppijate igapäevase tööga.

Koostöös Tallinna Tehnikakõrgkooli ja ettevõtete analüüsida ja mõelda läbi, kuidas muuta Tallinna Tehnikakõrgkoolis toimuvat õppetööd veelgi praktilisemaks.

- **Osahinnang standardile:**

Standard	vastab nõutavale tase-mele	vastab osaliselt nõutavale tase-mele	ei vasta nõutavale tase-mele
Õppekavas sätestatud õpiväljundid on saavutatavad ja vastavad kutseharidusstandardi nõuetele	☒	☐	☐

3.2 Õppekaval on vajaliku kvalifikatsiooniga õpetajad, sh praktikud ja pädevad praktikajuhendajad

Ülevaade õppekavarühma õpetajatest

Tabel 4. Õppekaval õpetavad õpetajad

Teemad, õpetajad	Kvalifikatsioon	Töökogemus
Materjaliõpetus (2018/2019 õa) Plastitöötlemise tehnoloogiad ning põhi- ja abiseadmed Toomas Pihl	Tallinna Tehnikakõrgkooli professor al 2003	TTÜ 1989-2005 TPI 1974-1989 Töökohapõhises õppes al 2017
Materjaliõpetus (2018/2019 õa) Annika Koitmäe	Tallinna Tehnikaülikool, ehitusmajandus ja –juhtimine magistrikraad (2013)	Tallinna Tehnikakõrgkooli tööstustehnoloogia ja turunduse õppekava juht 2013-2019 Töökohapõhises õppes 2017-2018
Töötervishoid, tööohutus ja esmaabi plastitöötlemises Priit Siitan	Tallinna Polütehniline Instituut, mehaanikainsener (1982)	Tallinna Tehnikakõrgkooli õppejõud al 2006 Tööinspektsiooni peadirektor 2000-2006 Töökohapõhises õppes al 2017
Keskkonnaohutus ja -hoid plastitöötlemises Viiu Sillaste	A. I. Herzeni nimeline Leningradi Pedagoogiline Instituut, doktorikraad (1982)	Tallinna Tehnikakõrgkooli professor al 2005 Gustav Adolfi Gümnaasium Töökohapõhises õppes al 2017
Seadiste parameetrite dokumenteerimise alused Jaanus Rahuoja	Talent Plastics Tallinn AS tootmisjuht	Talent Plastics Tallinn AS tootmisjuht al 2003 Töökohapõhises õppes al 2017
Eesti ja EU kvalifikatsiooni raamistik (2018/2019 õa) Valmistoodangu kvaliteedi kontroll Andres Jagomägi	Tallinna Polütehniline Instituut, tehnoloogiainseneri magistrikraad (1970)	Tallinna Tehnikakõrgkooli õppejõud al 2001 Töökohapõhises õppes al 2017

Eesti ja EU kvalifikatsiooni raamistik (2017/2018 õa) Jaanus Tärnov	Eesti Plastitööstuse Liidu endine tegevjuht	Eesti Plastitööstuse Liidu tegevjuht 2014- 2016 Töökohapõhises õppes - 2017-2018
Automaatika ja robotika alused, robotika Samo Saarts	Tallinna Tehnikaülikool, tehnika-teaduste magistrikraad (2015)	Tallinna Tehnikakõrgkooli õppejõud, robotitehnika õppekava juht al 2012 Töökohapõhises õppes al 2017
Seadmete ja vormide hooldamise põhimõtte Grigori Geršman	Ensto Ensek AS tööriistade peaspetsialist	Ensto Ensek AS tööriistade peaspetsialist alates 2010 Valdkonnas töötanud al 1987 Töökohapõhises õppes al 2017
Plastitööstus kui majandussektor ja tööandja Pilleriin Laanemets	Eesti Plastitööstuse Liidu tegevdirektor	Eesti Plastitööstuse Liidu tegevjuht al 2016 Staaži pikkus valdkonnas al 2015 Töökohapõhises õppes al 2017
Seadistaja töösuhe, kutse- eetika ja koostööoskused Margarita Korol	Tallinna Ülikool, kommunikatsiooni magistrikraad (2012) Tallinna Ülikool, haridusteaduse (andragoogika) magistrikraad (2017)	Ametinimetus Hiiu Valla Kultuuri ja Vabaaja Keskuse juhataja al 2015 Hiiumaa Ametikooli arendusspetsialist 2015, koostööoskuste aineõpetaja Töökohapõhises õppes al 2017
Erialane inglise keel Riina Joonsaar	Tartu Riiklik Ülikool, romaani-germaani keeled ja kirjandus (inglise keel) (1983)	Tallinna Tehnikaülikooli Eesti Me reakadeemia õppejõud al 2009. Pedagoogiline staaž 19 aastat Valdkonnapõhine (plast) - 4 aastat Töökohapõhises õppes al 2017
SMED-standardi kasutamine seadistusaja lühendamiseks Peeter Mõrd	Plastone OÜ tegevjuht Eesti Plastitööstuse Liidu juhatuse liige	Plastone OÜ tegevjuht al 2018 Ensto Ensek AS tegevjuht - 2010-2018 Valdkonnas töötanud 20 aastat. Töökohapõhises õppes al 2017

Allikas: kooli eneseanalüüs

Vestlustest arendusjuhiga selgus, et õpetajate kvalifikatsiooni hindamise eest vastutab direktor. Hindamisel peetakse oluliseks õpetaja erialast töökogemust õpetatavas valdkonnas ja õppijate kutseksamite tulemusi ning rahulolu õpetamisega.

Dokumendianalüüsist selgus, et Hiiumaa AK on kaardistanud tabelina vastavalt plastitööstuse seadistaja õppekava moodulitele ja nende sisule õpetajate kvalifikatsiooni, kus on toodud välja õpetatavad teemad, õpetaja kvalifikatsioon ja töökogemus (Tabel 4). Õpetajad on oma ala tippspetsialistid ning omavad erialaga seotud töökogemust. 2018/19. õppeaasta õppijate tagasisidetulemused näitavad õppijate rahulolu näiteks sellega, et nad saavad tundides vabalt oma arvamust avaldada (100%) ja tunnid on vaheldusrikkad (71%). Samuti selgus, et õppijate tagasisidetulemuste põhjal on vahetatud välja õpetaja.

Ülevaade õppekavarühma praktikajuhendajatest

Tabel 5. Ülevaade praktikajuhendajate kvalifikatsioonist

Kutseõppe õppekavarühma kordushindamise hindamisaruanne

Ettevõtte	Praktikajuhendaja	Ametinimetus	Tööle asumise aeg	Praktika-juhendaja 2017/2018. õppeaastal	Praktika-juhendaja 2018/2019. õppeaastal	Osalemine Praktika-juhendajate koolitusel 2018. aastal
Artekno Eesti OÜ	Andrei Surovjagin	tehnoloog	01.04.2010	x		
	Pavel Siroš	tehnoloog	01.08.2014	x		
Dagöplast AS	Urmas Härma	operaator-ekstrudeerija	28.05.2012	x	x	
	Janno Leiger	tootmisjuht	06.02.2006	x		
	Jorma Suu	tootmistehnik	01.07.2008	x		
	Sven Küttim	operaator-ekstrudeerija	05.08.2008		x	
Dale LD AS	Tanel Põldma	seadistaja	01.11.2013		x	x
	Aivar Valk	seadistaja	01.04.2006		x	
Ensto Ensek AS	Urmas Luht	instruktor-seadistaja		x		x
EstPak Plastik AS	Toomas Jõõts	tootmisjuht		x		x
Greiner Packaging AS	Toomas Toots	tootmisjuhataja	18.06.2007		x	
Krimelte OÜ	Maiold Agu	plastiosakonna juht	01.02.2016	x		
M & P Nurst AS	Janno Elmi	plastitsehhi meister	01.05.2006	x		
Pharma Systems Eesti AS	Jogan Hedman	(Pharma Systems AB) survevalu masinate spetsialist	20-aastane staaz		x	
Plastone OÜ	Rene Reheperv	protsessiinsener	04.06.2006	x	x	
Talent Plastics Tartu AS	Janno Frohberg	vahetuse vanem	19.01.2011	x		
Trelleborg Industrial Products Estonia OÜ	Ott Levisto	tehnoloogiajuht	10.09.2012	x		x
Uniplast OÜ	Raul Kase	mehaanik-seadistaja	11.01.2010	x		
Allikas: kooli poolt esitatud tabel.				Praktikajuhendajate koolitusel osalejate arv kokku		4

Dokumentide analüüsis selgus, et on Hiiumaa AK kaardistanud tabelina praktikakoha poolsete juhendajate kvalifikatsiooni (Tabel 5), kus on toodud välja ettevõtte ja praktikajuhendaja nimi, ametinime, tööle asumise aeg ning märges kahe õppeaasta (2017/18 ja 2018/19) lõikes praktikakoha poolse juhendajaks olemise kohta, samuti on tabelis märgitud ära, kas praktikakoha poolne juhendaja on osalenud 2018. aastal praktikajuhendajate koolitusel või mitte.

Dokumendianalüüsis selgus, et ettevõtetes olevad praktikakoha poolsed juhendajad on oma valdkonna spetsialistid (valdavalt seadistajad, tehnoloogid või tootmisjuhid, vähemalt viie aastase töökogemusega) ning on sobivad õppijaid juhendama. Vestlusest vilistlastega selgus, et nad olid praktika juhendamisega rahul.

Seega vestluste ja dokumendianalüüsi põhjal õpetavad plastitöötuse seadistaja õppekaval vajaliku kvalifikatsiooniga õpetajad, sh praktikud ja pädevad praktikajuhendajad.

Hindamiskomisjon analüüsib standardi täitmist järgmiste kriteeriumite lõikes:

- **õppekasvatusala töötajate, sh praktikute ja praktikajuhendajate kvalifikatsioon vastab nõuetele; õpetajatöö maht ja ametikohad on planeeritud;**
- **õpetajate kutse-, eri- ja ametialane areng lähtub õppekavast, õppijate vajadustest ja osapoolte tagasisidest ning eneseanalüüsist.**

Teoreetilist õpet koos praktiliste töödega viivad läbi valdkonna spetsialistid, sh Tallinna Tehnikakõrgkooli õppejõud (vt Tabel 4). Õppejõudude valik õppetöö läbiviimiseks lähtub plastitöötuse seadistaja õppekava moodulite teemadest ja õpiväljunditest ning toimub koostöös Tallinna Tehnikakõrgkooli koolitusspetsialistiga. Vestlusest vilistlastega selgus, et Tallinna Tehnikakõrgkooli õppejõud suhtuvad õppijatesse kui Tallinna Tehnikakõrgkooli üliõpilastesse ja valdkonnas töötajatesse ning õpingutel oli juures nn "kõrgkooli lõhn", mis andis õppijatele lisamotivatsiooni õppetöös osalemiseks.

Osa teoreetilisest õppest toimub erialaga seotud ettevõttes õppekäikude raames, kus tutvutakse ettevõttes kasutatava kaasaegse tehnoloogiaga, näiteks moodul plastitöötuse tehnoloogiad ning põhi- ja abiseadmed.

Hiiumaa AK innustab õpetajaid pädevuse tõstmiseks ennast arendama ja täiendama, mille tulemusena toetatakse Hiiumaa AK-s töötavate õpetajate professionaalsuse tõstmist.

Praktikakoha poolse juhendaja määrab iga ettevõtte ise ja valik sõltub ettevõtte ja õppija spetsiifikast. Hiiumaa AK poolt esitatud praktikajuhendajate kvalifikatsioonitabelist selgub, et 18 praktikakoha poolsest juhendajast on osalenud 2018. aastal praktikajuhendajate koolitusel 4 ehk 22%. Küll aga näitavad 2018/19. õppeaasta õppijate tagasisidetulemused, et õppijad on praktika juhendamisega töökohal rahul, näiteks praktika ettevõttes on hästi planeeritud ja sihipärane (71%).

Tööandjatelt küsitud tagasiside näitab, et 2018/19. õppeaasta tagasisideküsitluse vastanutest 80% peab õpet ootustele vastavaks, õppesessioonide ja töögraafikute sobitamist pigem lihtsaks ja teoreetilise õppe mahtu sobivaks, praktikakorraldus töökohas vastab ootustele. Tööandjad on uuesti valmis oma ettevõttes töökohapõhist õpet rakendada (20% jah, 80% pigem jah). Kitsaskohana märgivad tööandjad praktikajuhendaja suurt töökoormust ja juhendamine toimub pigem siis, kui vaba aega leitakse.

Plastitöötuse seadistaja eriala õpetajatöö maht on planeeritud vastavalt õppekava mahule. Näiteks jäi 2018/19. õppeaastal õpetajate koormus vahemikku 8 - 110 akadeemilist tundi õppeaastas sõltuvalt õpetatavate moodulite mahust õppekavas, mis näitab, et Hiiumaa AK koostöös Tallinna Tehnikakõrgkool on leidnud vastava teema õpetamiseks kõige kompetentsemad õppejõud.

Vestlusest õpetajatega selgus, et õpetatava mooduli maht ja teemad saadakse teada koolitusspetsialisti käest enne õppetöö algust ning nad kasutavad tunnis samu õppemeetodeid, mida Tallinna Tehnikakõrgkoolis loengut pidades. Õpetamine Hiiumaa AK õppekaval on õppejõul lisatöö, mis on suuresti õhinapõhine ja õppejõude motiveerib selleks võimalus olla töömaailmas toimuvaga kursis.

Plastitöötuse seadistaja õppekava õppetöö eest vastutav isik, töökohapõhise õppe koordinaator, praktikakoordinaator ja koolipoolne praktikajuhendaja ning rühmajuhendaja on üks ja sama Hiiumaa AK töötaja, tema enda hinnangul vastab töökoormus ettenähtud tööajale. Tema tööga olid vilistlased rahul.

2018/19. õppeaastal töötas 45% õpetajatest Tallinna Tehnikakõrgkoolis töölepingu alusel ja 55% õpetajatest oli sõlminud käsundusleping Hiiumaa AK-ga. Õpetajate koormus on erinev, mis sõltub mooduli mahust ja spetsiifikast.

Õpetajate, sh praktikakoha poolsete juhendajate kutse-, eri- ja ametialane arengut toetavad nendega sõlmitud töölepingu tingimused ja tööjuhendid. Näiteks korraldas Hiiumaa AK lähtuvalt plastitöötuse seadistaja õppetööst praktikakoha poolsetele juhendajatele 2017/18 õppeaastal praktikajuhendajate koolituse "Käib töö ja vile koos!".

Õppijate tagasisidetulemused näitavad, et õppijad on õpetajatega rahul, näiteks mõlema lennu õppijatest kokku arvas 82% vastanutest, et tunnid on vaheldusrikkad, 91% et õpetajad selgitavad mida ja millal nad õpetavad, 100% et õpetajad teevad kõik õppijate edasijõudmise nimel. Samuti töid vastajad välja, et õpetajad on vastutulelikud, teevad tunnid huvitavaks, on oma ala asjatundjad.

Õpetajad saavad Hiiumaa AK-lt tagasisidet tehtud tööle suuliselt.

Vestlusest arendusjuhiga selgus, et Tallinna Tehnikakõrgkooli õppejõududel oleks võimalik enese-täiendamise eesmärgil osaleda õpirändes.

Järeldused ja osahinnang

- **Tugevused**

Õppetöö läbiviimiseks rakendatakse teoreetilise õppe õpetamiseks Tallinna Tehnikakõrgkooli õppejõude ja töömaailmast pärit praktikud, mistõttu õpe vastab tööturu vajadustele.

- **Parendusvaldkonnad** ja hindamiskomisjoni **soovitused** selle probleemi või kitsaskoha lahendamiseks

Kuigi kool saadab juhendid ja dokumendid igale partnerettevõttele ja on korraldanud ka juhendajatele koolituse, ei ole kõik praktikakoha juhendajad leidnud võimalust osaleda pakutud koolitusel.

Hindamiskomisjon soovitab leida sobivaimad võimalused ja vormid praktikakoha juhendajatega vajaliku info jagamiseks enne praktikaperioodi algust.

- **Arenguvõimalused**

Hindamiskomisjon soovitab Hiiumaa AK-l leida võimalusi regulaarsete ühisseminaride korraldamiseks praktikakoha poolsete juhendajate ja Tallinna Tehnikakõrgkooli õppejõududele, et tõsta osapoolte teadlikkust teineteise tööst ja seeläbi muuta teoreetiline ja praktiline õpe sidusamaks.

Hindamiskomisjon soovitab Hiiumaa AK-l leida võimalusi õppekäikude korraldamiseks kõikidele praktikakoha poolsetele juhendajatele eriala õppetöoga seotud ettevõtetesse, et tõsta nende teadlikkust kolleegide tööst.

Hindamiskomisjon soovitab Hiiumaa AK-l info efektiivsemaks jagamiseks kaaluda eraldi meililisti tegemist vaid Hiiumaa AK juhtkonna ja eriala õpetajate ning praktikakoha poolsete juhendajate vahel, kus liigub vaid õpetajatele ja praktikakoha poolsetele juhendajatele vajalik info.

Hindamiskomisjon soovib Hiiumaa AK-I analüüsida õppijate tagasisidet ja kasutada tulemusi õpetajate ja praktikakoha poolsete juhendajate arendamisel.

Hindamiskomisjon soovib Hiiumaa AK-I analüüsida koostöös Tallinna Tehnikakõrgkooli esindajaga Tallinna Tehnikakõrgkooli õppejõudude enesetäiendamise eesmärgil õpirändes osalemist.

- **Osahinnang standardile**

Standard	vastab nõutavale tasemele	vastab osaliselt nõutavale tasemele	ei vasta nõutavale tasemele
Õppekaval on vajaliku kvalifikatsiooniga õpetajad, sh praktikud ja pädevad praktikajuhendajad	☒	☐	☐

3.3 Õppekavarühmas õppe läbiviimiseks vajalikud ressursid on piisavad

Hindamiskomisjon analüüsib standardi täitmist järgmiste kriteeriumite lõikes:

- õppekavarühma õpikeskkond on piisav õppekava õpiväljundite saavutamiseks;
- õppeprotsessis on tagatud turvalisus ja tervise kaitse.

Materjalide töötlemise (klaas, paber, plast, puit) õppekavarühma plastitöötluste seadistaja rakendamisel kasutatav õpikeskkond on piisav õppekava õpiväljundite saavutamiseks, näiteks eriala õppetöö toimub vastavalt õppetöögraafikule või moodulite rakenduskavale Tallinna Tehnikakõrgkoolis või ettevõttes. Vastavalt vajadusele täiustatakse Tallinna Tehnikakõrgkooli õppekeskkonda, näiteks hangitakse uusi seadmeid materjaliõpetuse laborisse. Ettevõtetes on tagatud kõik vajalikud materjalid, tööpingid- ja/või -masinad, -vahendid, kaitsevahendid. Vestlustest selgus, et Tallinna Tehnikakõrgkoolis võiks olla õppetöö jaoks plastialüsaator või selle tööd võiks näha mõnes ettevõttes.

Õppijad on tööle asudes saanud vastava tööohutuslase instrueerimise, mille eest vastutab iga tööandja.

Kolmepoolses praktikalepingus on sätestatud, et praktikakoht viib läbi õppija töökohal vastava tööohutus- ja töötervishoiulase juhendamise ning väljaõppe vastavalt kohalduvatele õigusaktidele ja praktikakoha töökorralduse reeglitele. Samuti on praktikalepingus kirjas, et praktikakoht kindlustab õppijale töötervishoiu ja tööohutuse nõuetele vastavad töötingimused ning praktikakoha poolt antavate töö- ja õppeülesannete nõuetekohaseks täitmiseks vajalikud materjalid ning töövahendid praktikakoha teiste töötajatega samadel alustel, samuti järgib suhetes õppijaga töölepingu seaduse töö- ja puhkeaja regulatsiooni.

Õppetöö ajal Tallinna Tehnikakõrgkoolis tagavad turvalisuse ja kaitse õppejõud, kes järgivad Tallinna Tehnikakõrgkooli sisekorra eeskirju. Hindamiskomisjon sai Tallinna Tehnikakõrgkooli külastusel ka kinnitust, et nii see reaalsuses ka toimub.

Turvalisuse ja kaitse alased teadmised ja oskused on õppekava osad. Näiteks sisaldab plastitöötluste seadistaja baasteadmiste moodul teemat „Töötervishoid, tööohutus ja esmaabi plastitööstuses“.

Plastitöötluste seadistaja eriala 2018. aastal läbiviidud õppijate tagasisideküsitlusest selgus, et õppijad on väga rahul Tallinna Tehnikakõrgkoolis õppekeskkonnaga (100%).

Hindamiskülastusel selgus, et eelnevatel õppeaastatel on mõnel õppijal tekkinud vajadus, et Hiiumaa AK aitaks Tallinnas õpingute ajaks organiseerida öömaja. Kuna Hiiumaa AK-l puudub Tallinnas õpilaskodud, siis on probleemi lahendamiseks pigem juhuslikult tehtud koostööd teiste ööbimist pakkuvate ettevõtetega.

Järeldused ja osahinnang

- **Tugevused**

Õppekeskkond Tallinna Tehnikakõrgkoolis ja ettevõtetes toetab õppekava õpiväljundite saavutamist.

- **Parendusvaldkonnad** ja hindamiskomisjoni **soovitused** selle probleemi või kitsaskoha lahendamiseks

Puuduvad

- **Arenguvõimalused**

Hindamiskomisjon soovib Hiiumaa AK-l leida võimalused koostöös ettevõtetega plastianalüsaatori kasutamiseks õppetöös.

Hindamiskomisjon soovib leida Hiiumaa AK-l erinevaid võimalusi koostöös teiste Tallinna õppeasutustega õppijate majutamiseks õpingute ajal Tallinna Tehnikakõrgkoolis ja jagada majutusega seotud infot õppijatega.

- **Osahinnang standardile**

Standard	vastab nõutavale tasemele	vastab osaliselt nõutavale tasemele	ei vasta nõutavale tasemele
Õppekavarühmas õppe läbiviimiseks vajalikud ressursid on piisavad	☒	☐	☐

3.4 Õpe on tõenduspõhine, otstarbekas ja jätkusuutlik

Hindamiskomisjon analüüsib standardi täitmist järgmiste kriteeriumite lõikes:

- õpe lähtub kooli arengukavalistest eesmärkidest;

- õpe lähtub tööturu vajadustest ja õppijate sihtrühma prognoosist ning on jätkusuutlik.

Materjalide töötlemise (klaas, paber, plast, puit) õppekavarühma plastitöötamise seadistaja õppekava väljatöötamisel lähtus Hiiumaa AK oma arengukavalistest eesmärkidest. Näiteks on Hiiumaa AK arengukavas 2016-2020 kirjas, et kool arendab koostöös Eesti Plastitöötlemise Liiduga õpet materjalide töötlemise (puit, paber, klaas, plast) õppekavarühmas.

Õppekava rakendamine koostöös ettevõtetega, Eesti Plastitööstuse Liidu ja Tallinna Tehnikakõrgkooliga vastab Hiiumaa AK arengukava õppe- ja kasvatustegevuse tulemusvaldkonna strateegilistele eesmärkidele, näiteks tõhus õppekorraldus.

Õppe rakendamine töökohapõhises õppes aitab täita Hiiumaa AK arengukavas seatud eesmarke, näiteks on kvaliteetse õppe üks alaeesmarke töökohapõhise õppe õppekavade rakendamine alates 2017. aastast.

Hiiumaa AK tulemuslik koostöö õppe kavandamisel ja rakendamisel Eesti Plastitööstuse Liiduga aitab kaasa arengukava eesmärgi täitmisele, milleks on pidev ja süsteemne koostöö tööandjate ja katusorganisatsioonidega.

Hiiumaa AK on seniste kogemuste põhjal koostöös Tallinna Tehnikakõrgkooli, erialaettevõtete ja Eesti Plastitööstuse Liiduga arutanud koostööd tulevikuks, mille tulemusena võiks Hiiumaa AK olla tulevikus plastmaterjalide kompetentsikeskus Eestis. Hiiumaal asuvad mitmed plastiettevõtted, Hiiumaa AK-l on olemas kogemus pakkuda kvaliteetset õpet koostöös Tallinna Tehnikakõrgkooliga.

2017. aastal valminud OSKA keemia-, kummi-, plasti- ja ehitusmaterjalitööstuse uuringu kohaselt ületab tööjõuvajadus koolituspakkumist ning ettevõtjate hinnangul on tööturult äärmiselt keeruline leida sobivate oskustega tööjõudu, lisaks selgus, et plastitööstuse säilimiseks Eestis oli vajalik plastitööstuse seadistaja kutseõppe sisseviimine, mille tulemusena arendas Hiiumaa AK koostöös Eesti Plastitööstuse Liiduga ja ettevõtete ja välja materjalide töötlemise (klaas, paber, plast, puit) õppekavarühmas plastitööstuse seadistaja õppekava. Plastitööstuse seadistaja õppekava arendamiseks moodustati töögrupp, kes kaardistas kompetentsid, millest lähtuvalt Hiiumaa AK sõnastas õpiväljundid ja koostas rakendus- kava.

Plastivaldkonna koolitusvajaduse selgitab Hiiumaa AK välja koostöös Eesti Plastitööstuse Liiduga. Hiiumaa AK suhtleb aktiivselt tööandjate ja esitab töökohapõhise õppe taotluse SA Innovele vastavalt tööandjatelt saadud infole 1-2 korda aastas.

Õpet pakutakse kõigile Eesti plastitööstuse ettevõtetele, olenemata piirkonnast. Näiteks on õppeaastatel 2017/18 ja 2018/19 õppetöös osalenud õppijaid Hiiumaalt, Harjumaalt, Tartumaalt.

Hindamiskomisjoni külastustest ettevõttesse ja Tallinna Tehnikakõrgkooli selgus, et koostöö Hiiumaa AK, Tallinna Tehnikakõrgkool ja Eesti Plastitööstuse Liiduga on hea ning kõik osapooled kinnitasid valdkonna spetsialistide koolitamise vajadust. Lisaks õpetatavale plastitööstuse seadistaja erialale, kus õppijad omandavad baasteadmised on näiteks tööturul vajadus ka survevaluseadistajate ja vormilukkseppade järele. Samuti leiti, et plastitööstuse seadistaja eriala õppekavale oleks vaja jätkuõppe õppekava, mille raames oleks võimalik omandada baasteadmisi ja -oskusi.

Hiiumaa AK tulemuslik koostöö Eesti Plastitööstuse Liidu ja Tallinna Tehnikakõrgkooliga on andnud väärtusliku kogemuse, mida saab tuua eeskujuks teiste valdkondade koolituspakkumiste kavandamisel.

Hiiumaa AK lisab uue perioodi arengukavasse materjalide töötlemise (klaas, paber, plast, puit) õppekavarühma eesmärgid ja kavandab tegevused. Näiteks kaardistab õppe sihtgrupid, valdkonnad ja vajadused ning Hiiumaa AK ressursid. Seejärel saab planeerida ka täpsemalt uued materjalide töötlemise (klaas, paber, plast, puit) õppekavarühma õppekavad. Sellest tulenevalt näiteks kavandab Hiiumaa AK laiendada materjalide töötlemise (klaas, paber, plast, puit) õppekavarühmas ka puitmaterjalide töötlemisega seotud erialade õppimise võimalusi. Vestlustest selgus, et õppekavaarenduse eesmärgiks on vastata valdkonna ettevõtete töötajate koolitusvajadustele.

Vestlusest direktoriga selgus, et Hiiumaa AK-l on paanis koostöös Hiiumaa Ühisgümnaasiumiga arendada välja gümnaasistidele valikkursuste raames materjalide töötlemise (klaas, paber, plast, puit) õppekavarühma õppekavade alusel, mille põhifookus on keskkonnal ja keskkonnahoiul.

Järeldused ja osahinnang

- **Tugevused**

Plastitööstuse seadistaja eriala õppekava on töötatud välja ja rakendatud lähtudes Hiiumaa AK arengukava eesmärkidest ning regionaalsest tööjõuvajadusest. Hiiumaal asuvad mitmed plastitööstuse ettevõtted ja neis on olemas tööjõuvajadus. Koostöös Eesti Plastitööstuse Liiduga on selge ka valdkonna tööjõuvajadus kogu vabariigi ulatuses. Hiiumaa AK tulemuslik koostöö Eesti Plastitööstuse Liidu

ja Tallinna Tehnikakõrgkooliga on andnud väärtusliku kogemuse ressursside optimaalsel kasutamisel, mida saab tuua eeskujuks teiste valdkondade koolituspakkumiste kavandamisel.

- **Parendusvaldkonnad** ja hindamiskomisjoni **soovitused** selle probleemi või kitsaskoha lahendamiseks

Puuduvad

- **Arenguvõimalused**

Hindamiskomisjon soovib analüüsida enne uut Hiiumaa AK arengukava koostamist materjalide töötlemise (klaas, paber, plast, puit) õppekavarühma tööturuvajadust lähtudes OSKA raportitest ja vastavate erialaliitude ning ettevõtete ja kaardistada need.

Hindamiskomisjon soovib Hiiumaa AK-l jätkata koostööd Eesti Plastitööstuse Liiduga ja analüüsida erineva tasemega spetsialistide tööturu- ja koolitusvajadusi ning koostada olemasolevale 4. taseme esmaõppe õppekavale jätkuõppekava või pakkuda vajalikul määral ja sisuga täiendusõpet. Lisaks tasub koostöös Eesti Plastitööstuse Liiduga analüüsida ja kaardistada vajadust teiste erialaspetsialistide koolitamiseks ning koostada vajalikud õppekavad, näiteks survevaluseadistaja erialale.

Hindamiskomisjon soovib leida võimalusi töötada koostöös Hiiumaa Ühisgümnaasiumiga välja gümnaasistidele valikkursuste raames materjalide töötlemise (klaas, paber, plast, puit) õppekavarühma õppekavade alusel, mille põhifookus on keskkonnal ja keskkonnahoiul.

Hindamiskomisjon soovib enne uut Hiiumaa AK arengukavaperioodi külastada Võrumaa Kutsehariduskeskuse Puidutöötlemise ja mööblitootmise kompetentsikeskust, kus kuulata Võrumaa Kutsehariduskeskuse kogemusi kompetentsikeskuse rajamisel ja selle põhjal analüüsida koostöös Tallinna Tehnikakõrgkooli, erialaettevõtete ja Eesti Plastitööstuse Liiduga võimalusi Hiiumaa AK arendamiseks plastmaterjalide kompetentsikeskuseks Eestis.

Hindamiskomisjon soovib Hiiumaa AK-l võimalikult tõepärase ja otstarbeka tagasiside saamiseks analüüsida tagasisideküsitlustes kasutatavaid küsimusi ning neile antud vastuseid ja kaaluda analüüsi põhjal tagasisideküsitluste täiendamist.

- **Osahinnang standardile**

Standard	vastab nõutavale tasemele	vastab osaliselt nõutavale tasemele	ei vasta nõutavale tasemele
Õpe on tõenduspõhine, otstarbekas ja jätkusuutlik	☒	☐	☐

4. Hindamiskomisjoni peamised järeldused ja standardite osahinnangud

Peamised järeldused

- **Õppekavarühma peamised tugevused**

Hiiumaa Ametikooli materjalide töötlemise (klaas, paber, plast, puit) õppekavarühma plastitöötuse seadistaja eriala õpe toimub koostöös Eesti Plastitööstuse Liidu, erialaettevõtete ja Tallinna Tehnika-kõrgkooliga, mille tulemuseks on tööturu vajadustele vastava õppe pakkumine.

Valitud töökohapõhine õppevorm on vastava eriala õpetamiseks sobiv. Õppekorraldus võimaldab töötaval spetsialistil õppes osaleda.

Plastitöötuse seadistaja eriala õppijad on edukad kutseeksamil, mis näitab et õpetatav sisu vastab kutsestandardis toodud kompetentsusnõuetele.

Plastitöötuse seadistaja eriala lõpetajatest 91,3% jätkab pärast lõpetamist erialal töötamist, mõnele pakutakse võimalust asuda vastutusrikkamale ametikohale.

Praktikakoha poolsed juhendajad on vähemalt viieaastase töökogemusega erialaspetsialistid.

- **Õppekavarühma peamised parendusvaldkonnad ja hindamiskomisjoni soovitus**

Kuigi kool saadab juhendid ja dokumendid igale partnerettevõttele ja on korraldanud ka juhendajatele koolituse, ei ole kõik praktikakoha juhendajad leidnud võimalust osaleda pakutud koolitusel.

- **Hindamiskomisjon soovib** Hiiumaa AK-l leida sobivaimad võimalused ja vormid praktikakoha juhendajatega vajaliku info jagamiseks enne praktikaperioodi algust.

Kokkuvõttev tabel: Hindamiskomisjoni osahinnangud standardite lõikes

	Standard	vastab nõutavale tasemele	vastab osaliselt nõutavale tasemele	ei vasta nõutavale tasemele
1	Õppekavas sätestatud õpiväljundid on saavutatavad ja vastavad kutseharidustandardi nõuetele	☒	☐	☐
2	Õppekaval on vajaliku kvalifikatsiooniga õpetajad, sh praktikud ja pädevad praktikajuhendajad	☒	☐	☐
3	Õppekavarühmas õppe läbiviimiseks vajalikud ressursid on piisavad	☒	☐	☐
4	Õpe on tõendus põhine, otstarbekas ja jätkusuutlik	☒	☐	☐

Kommentaariid (vajadusel):

HINDAMISKOMISJON KOOSSEISUS:

1. Madis Annus kutseõppe ekspert, Tallinna Haridusameti peaspetsialist, komisjoni esimees
2. Signe Vedler kutseõppe ekspert, Tartu Kutsehariduskeskuse IKT osakonna juhataja, ECVET Eesti ekspert, komisjoni sekretär
3. Ivar Viira tööandjate esindaja, ATI Profiil OÜ plastitööstus juhataja, Eesti Plastitööstuse Liidu juhatuse esimees

KINNITAS OSAHINNANGUD HÄÄLTEGA 3 POOLT JA 0 VASTU: „ 29.11. 2019 “

Komisjoniliikme eriarvamus koos põhjendusega: *Puuduvad*

Hindamiskomisjoni esimees: Madis Annus
(*allkirjastatud digitaalselt*)